

BERLYN, den 25. Junij.

Men schijnt van groote nadeelen eener te ver gedrevene centralisatie, welke door ophooping van den rijkdom in de hoofdstad eindelijk de verkwijping der provincien ten gevolge moet hebben, algemeen overtuigd te zijn. De provinciale ministers zullen derhalve weder in varen komen.

In Sicilië is eene nieuwe West-Indische maatschappij opgericht, welke voornamelijk den uitvoer van meel naar Zuid-Amerika ten doel heeft. Daar nu thans verschillende molens bezitten, die goed Engelsch door de nieuwe maatschappij worden uitgevoerd.

De universiteit van Genua is, ingevolge van, door de regering des lande, genomen maatregelen, weder voor onze studerende jeugd geopend geworden. Daar het verblijf aldaar, bijzonder wegens de fraaije omstreken en de ongelooflijke goedkoopte, als zeer aangenaam bekend is, kan deze hooge school spoedig weder in eenen bloeienden staat geraken.

LONDEN, den 22. Junij.

Sinds de zaken in Peru eene zoo gunstige wending voor de Zuid-Amerikanen genomen hebben, en Buenos-Aijres zich in den staats-vorm eindelijk gevestigd heeft, schijnt men te Rio-de-Janeiro beducht te worden, dat de provincien aan de Plata-rivier niet langer met bloote woorden tegen de bezetting van Monte-Video protesteren, maar tot daden overgaan, en ook met geweld van wapenen toeigenen zullen, wat zij in de eerste niet terug bekomen konden. Zij hebben de meerderheid der inwoners van Monte-Video voor zich, en te Rio was men in April ijverig bezig met de uitrusting van verscheidene oorlogs-brikken en kleinere schepen, om deze gewichtige handelplaats te beschermen. Het is wel aan weinig twijfel onderhevig, of Monte-Video gaat eindelijk weder aan Buenos-Aijres over. Deze republiek laat hare aanspraak daarop niet varen, en wordt daarin door hare zuster-republieken ondersteund, die steeds met ijverzuchtige oogen op Brazilië staren, zoodra het zake is van vergrootings-plannen van dit hof; ook is, ter bevestiging van allen, de verwijdering van elke kiem van tweedragt tuschen de jonge staten volstrekt noodzakelijk.

Bolivar, welke met de hulp van de Colombiaansche revolutionairen, of veelmeer als generaal van de Hollanders, te Lima is, dat de ingloed van Genua op Peruviaansche bodem niet is natuurlijk; dezelve wordt ook tot behoud der andere republieken noodzakelijk vereischt. Peru doet hare haren, en ook de andere Amerikaanse staten, wat Duitschland voor een groot gedeelte van Europa is, het hart van hun staats-lichaam, en nu dit gezigtspunt laat zich op de beste wijze de inspanning verklaren, welke men van de jonge republieken Columbia, Buenos-Aijres en Chili, ter bevrijding van Peru, zoo wel van de zee-als landzijde, gezien heeft. Ook Mexico zou niet achtergebleven zijn, zoo niet de inwendige beroerten dezer republiek, die slechts met den dood van Iturbide ophielden, hare krachten verlamd hadden. Het vorige congres te Lima was niet geschikt om vertrouwen voor de nieuwe orde van zaken in te bezemen; vier vijfden der leden behoorden tot de geestelijkheid; dat de meesten van dezen stand weder naar de Spaansche heerschappij haakten, behoeft wel naauwlijks gemeld te worden, en de verraderij van Torre Tagle, den president, en consorten, die, in denzelfden oogenblik, dat hij te Lima Bolivar als bevrijder van Peru, met de Spaansche bevelhebbers in geheime verbinding was, en de Spaansche heerschappij geheel onafhankelijk, en al blijft ook de generaal Olaneta nog eenigen tijd in de provincie Santa-Cruz als een koningsman omdwalen, zoo is echter van hem niets te vreezen, die dan eens de trouwe rojalist, dan weder de bewonderaar van de republieken speelt, doch inderdaad de grootste verrader is, die Spanje in dit werelddeel ooit gehad heeft; aan zijn gedrag heeft Spanje wel de diepste wonden te wijten.

Over den inwendigen toestand van Mexico zijn de tijdingen zeer bevredigend, en sinds deze republiek, door de erkenning van Engeland, een nieuwen waarborg voor hare zelfstandigheid verkregen heeft, houdt zich het congres met onvermoeiden ijver bezig met de verbetering der binnenlandsche aangelegenheden.

NAPELS, den 9. Junij.

Men weet thans met zekerheid, dat het Oostenrijksche bezettings-leger met 12,000 man verminderd wordt. Het vertrek der afdeeling van den prins Philip van Hessen-Homburg begint den 1. Julij. De troepen, die dan nog blijven, zullen ongeveer 20,000 bedragen, en niet

meer, gelijk tot dus verre, op den voet van oorlog blijven. Oorlogskommanderende generaal, de baron van Frimont, en de gouverneur van Napels, prins van Hessen-Homburg, zullen vertrekken. De koninklijke veldmaarschalk, baron van Lederen, zal, naar men zegt, het opperbevel over de alzo verminderde Oostenrijksche troepen bevoemen. Zoo als men verneemt, zal het Oostenrijksche korps in Sicilië nog langer blijven, doch ter beschikking des konings staan, zoodat hij zelf beslissen kan hoe lang hij de tegenwoordigheid van het korps wensch, of noodzakelijk acht. De staat onzer financiën verzoekt nu het gemeen eene vermindering van uitgaven; en dat nog hetonachtig, dat ook in dit jaar eene nieuwe leening onwettiglijk zal zijn. — Om eekader, een linesschip, voor de kust van Sicilië, is naar Genua en Livorno afgezeild. Vermits de afrekening dezer vloot verscheiden honderd duizend ducati in dezen tijd van geldgebrek gekost, en het getal der gewapende schepen te groot is, om te denken, dat derzelver bestemming alleen zou zijn, den koning in ons midden terug te brengen, zoo gist men eene expeditie tegen de kusten van Barbarije, om het regentschap ontzag voor onze vlag in te bezemen, en misschien eene spoedige bevrijding der schatting te bewerken, welke wij onder den eenen of anderen naam moeten voldoen. De som, welke wij aan Algiers alleen betalen, bedraagt jaarlijks 35,000 piasters. Zoo dikwijls Napels een nieuwe consul naar Algiers zendt, moet het buitendien aan den Deij 25,000 piasters voor het verlof daartoe verzenden. — Het was onder het ministerie van den generaal Acton, dat men besloot eene zeemagt op te rigten, die eene vermoedelijkheid te worden. Dit ongelukkig idee heeft schattingen van belastingen en nooit eenig nut gesticht. Thans nog kost de marine jaarlijks 1,500,000 ducati, zonder onzen handel in de Middellandsche zee bescherming te kunnen verleenen. Men heeft daarom meermalen voorgesteld, onze marine tot een fregat, ten dienste van hooge reizigers, en eenige ketters en brikken te bepalen, die bij eene goede keuze van officieren en manschap voldoende zouden zijn, om op onze kusten tegen de smokkeelaars en zeeroovers te kruisen, en onze koraal-visschers bij Bona en in de wateren van Tunis te begeleiden en te dekken.

s GRAVENHAGE, den 27. Junij.

Z. M. heeft besloten, dat zich, buiten hoogstdezelfs toestemming, in de Latijnsche scholen gevestigd, waar de Latijnsche en Grieksche talen geleerd worden, en waar ook leerlingen verder worden voorbereid voor het onderwijs op de hooge scholen en op de bisschoppelijke seminariën.

Art. 1. Latijnsche scholen, collegien of collegien onder de benaming van athenæa zijn, alle die inrigtingen, onder welchen naam zij ook mogen voorkomen, waar de Latijnsche en Grieksche talen voornamelijk geleerd worden, en waar ook leerlingen verder worden voorbereid voor het onderwijs op de hooge scholen en op de bisschoppelijke seminariën.

2. Geene Latijnsche school, collegie of collegie onder de benaming van athenæum, zal mogen opgericht worden, zonder de uitdrukkelijke toestemming van het departement van binnenlandsche zaken.

3. Niemand zal aan kinderen van meer dan één huisgezin gelijktijdig onderwijs mogen geven in de Latijnsche of Grieksche taal, noch in scholen van lager onderwijs, dan die door de koninklijke of door de provinciale hooge scholen van dit rijk verkregen heeft.

4. Alle collegien, collegien onder de benaming van athenæa of Latijnsche scholen staan onder toezigt van het departement van binnenlandsche zaken; door dat departement zal, voor elk dier gestichten, worden goedgekeurd een bijzonder reglement, volgens hetwelk het onderwijs zal ingerigt worden. Door hetzelfde zal ook, voor elk zoodanig nieuw op te rigten of te erkennen gesticht, eene commissie van opzieners onder den naam van raad van bestuur, of collegie van kuratoren worden aangesteld.

De burgemeester der plaats, waar de school gevestigd is, zal van rechtswege lid van die commissie zijn.

De benoeming van alle leeraars bij de nieuw op te rigten of te erkennen schoolinrigtingen, zal geschieden door het departement van binnenlandsche zaken, na de commissie deswege te hebben gehoord.

5. Alle Latijnsche scholen, collegien of collegien onder de benaming van athenæa, in artikel 1 omschreven, welke op de dagteekening van dit besluit niet als zoodanig bij vorige besluiten zijn geregeld, en althans zonder toestemming bestaan, zullen met het einde van September

325 gesloten en voor vernietigd gehouden worden, tenzij dezelve voor den tijd door het departement van binnenlandsche zaken mogten erkend worden.

Hetzelve departement zal zoodanige erkenning aan geene andere instellingen van dien aard mogen verleenen, dan alleen aan burgerlijke Latijnsche scholen, collegien of collegien onder de benaming van athena, welke leeraars zijn bezoldigd geworden door het burgerlijk bestuur, en welke zich mogten gevestigd hebben in plaatsen, alwaar niet reeds andere herleidigde of erkende burgerlijke Latijnsche scholen, collegien of collegien onder de benaming van athena bestaan.

6. Wij behouden ons voor, om aan leeraars, die, bij afzetting van het tegenwoordig besluit, belast zijn met het onderwijs der Grieksche of Latijnsche talen, op reeds erkende hogere of lagere scholen, zonder dat zij den vereischten letterkundigen graad bezitten, op het daartoe daar hen te doen verzoek, naar bevind, vrijheid te verleenen, om, al nog voor eenen bepaalden tijd, met het geven van dat onderwijs voort te gaan.

7. Een middel der aanbeveling te bevorderen van geestelijken voor de Roomsche Katholieke kerk, zullen de oppedings-gestichten kunnen zijn, welke, onder het bestuur en toezigt van den kerkvoogd, nultuwend bestemd zijn tot opneming en opleiding van toekomstige geestelijken.

De jonge lieden, die daarin worden opgenomen, zullen het letterkundig onderwijs ontvangen op erkende scholen, collegien of collegien onder de benaming van athena, met welke de gestichten in verband zullen worden gebracht, volgens een reglement, in ieder bijzonder geval, onder onze goedkeuring, door het departement van binnenlandsche zaken vast te stellen.

In deze gestichten zal, in de vakken, die op de Latijnsche scholen, collegien of collegien onder de benaming van athena, geleerd worden, geen onderwijs mogen gegeven worden, maar ten deze alleen plaats worden uitgeoefend over de voorbereiding tot, en herhaling van de schoollessen; voorts zullen dezelve gestichten zoo worden ingericht, als meest dienstbaar is tot bevordering eener godsdienstige opvoeding, en zal er bijzonder, onder het bestuur van den kerkvoogd, opzettelijk onderwijs worden gegeven in de christelijke leer en tucht.

Deze gestichten moeten in eens stad gevestigd zijn, alwaar eene burgerlijke erkende Latijnsche school, collegie of collegie onder de benaming athena aanwezig is, en kan derzelve getal in het geheel niet meer dan tien bedragen; de keuze der stad zal geschieden, met gemeener overleg van den kerkvoogd en van het departement van binnenlandsche zaken, hetwelk daaromtrent vooraf ons welmeen zal vragen.

8. Overtredingen tegen dit besluit worden gestraft volgens de bepalingen van artikel 1. der Wet, van den 6. Maart 1818 (Statuut No. 27).

Bij een ander besluit van Z. M. van den 12. Maart 1825, de opvoeding bevolen, aan eene der hogere scholen in de stad Arnhem, van het rijk, van een Collegium Philosophicum, ten behoeve der Roomsche Katholieke jongelingen, te Arnhem, te worden bestemd zijn. Bij hetzelve besluit is bepaald, dat de eerz. regenten, drie leden te zamen, die in het openbaar onderwijs zullen worden aangesteld, die in het openbaar onderwijs zullen worden aangesteld, die in de redeneer-, bovenatuur- en zedekunde; in de geschiedenis der wijsbegeerte en de algemeene geschiedenis; in het kanonieke recht en de kerkelijke geschiedenis. Deze hoogleeraren en regenten, op voordragt van den minister van binnenlandsche zaken, in overeenstemming met den aartsbischop van Mechelen, door Z. M. te benoemen, zullen eens jaarwedde van f 2500 genieten.

ARNHEM, den 29. Junij.

Zie hier den uitslag der verkiezing van leden der provinciale staten van Gelderland, over 1826.

Uit de ridderschap zijn verkozen: de heeren F. W. F. T. baron van Pallandt van Kappel, F. A. baron van Spaen van Hulshorst, F. W. baron van Nijvenheim, S. baron van Eck van Overbeek, R. A. A. C. M. baron van Heeckeren tot Molécate, W. J. B. baron van Lijnden, W. G. F. grave van Réede van Middagten, L. baron van Heeckeren tot de Cloete. Voorts benoemd, in plaats van den heer baron van Pallandt tot Lorde, baron P. H. d'Évy, en, in plaats van den heer P. A. grave van Bylandt, de heer A. W. C. W. baron van Pallandt tot Barham.

Uit de vrieden verkozen de heeren J. W. de Vries, J. C. Verschoor, D. Gaymans, J. de Vries, T. Imoon van Kamsteeds, C. G. van Lidt de Jeyde en E. G. Ardesch. In plaats van wijlen jonkheer J. Brantsen, de heer W. B. Engelen, in plaats van den heer H. H. G. baron van Broeckhuizen, de heer P. van der Horst, in plaats van den heer A. J. de Balle, de heer J. Thooft, en in plaats van den heer J. B. de G. de heer E. G. de G.

Uit de eigenaerden verkozen: de heeren A. J. de Vries, J. W. baron van der Borch, J. baron van Pallandt, J. A. J. de Vries, A. A. J. de Villars en H. van Dillen. Voorts benoemd de heeren E. J. de Vries en J. A. J. Sloet.

HH. KK. HH. de prins en de prinses Frederik der Nederlanden zijn den 25. dezer van Berlijn naar Brussel vertrokken.

Een Parijsch dagblad meldt, dat er te Madrid onlusten zijn voorgevallen. Een ministerieel blad antwoordt daarop, dat berichten van den 26. uit de Spaansche hoofdstad, welke den 24. te Parijs zijn ontvangen, melden, dat er twee ministers veranderd zijn, namelijk, die van het oude ministerie overleden waren, de ministers van justitie en van oorlog; voorts, dat er eenige gisting onder de koninklijke vrijwilligers heerschte, die aan den minister van oorlog zeer gevecht waren; maar dat geen der brieven iets van onlusten gewaagt. Men zal nadere berichten over deze geschiedenissen behoeven af te wachten.

De zittingen der vertegenwoordigers van Polen zijn reeds weder begonnen. Zij hebben 23 geheime zittingen, alle koninklijke voorstellen, met geringe wijzigingen aangenomen. Keizer Alexander heeft naar zijn gewoontheid over dezen afloop der zaken betuigd. Den 9. des maands heeft de prins van Oranje en de grootvorst Constantijn met hunne gevolg de stad verlaten.

ARNHEM, den 30. Junij.

Den 29. Junij, 1 El 4 Palm o Duim; gewassen 5 D, gevallen 0 D. Den 30. dito, 1 El 4 Palm o Duim; gewassen 0 D, gevallen 5 D.

Op heden verlate voorspoedig van eenen Zoon A. H. E. N. G. E. N., Echtgenoot van N. VAN DE WALL, L.

Arnhem, den 29 Junij 1825.

Tot onze innige droefheid, is heden, in den jeugdigen leeftijd van 11 Maanden, overleden ons teedergeleefd jongste dochter, GEE TRUIDA CHARLOTTA.

Arnhem, den 29 Junij 1825.

B. P. HAAS.
G. HAAS.
Geb. HARTOG.

Heden overleed, tot onze innige droefheid, ons teedergeleefd eenigst Kindje E D E A H D, in den jeugdigen ouderdom van nauwelijks negen maanden.

Arnhem, den 26. Junij 1825.

A. M. O. S.
E. M. O. S.
Geb. MELSBACH.

§ + § - Maandag den 4. Julij 1825, des voormiddags om tien ure, zullen de Notarissen Mrs. G. VAN ECK en J. B. E. S. G. E. B. S. ten huize van de Hoog Wel geboren Vrouwe Douairiere VAN DE DEM, in de Koningstraat te Arnhem, verkoopen allerhande MEUBEL, TAFELS, STOBLEN, KASTEN, DEUREN, BEDDEN, KOPER-, TIN-, GLAS- en AANB. DE WERK, een Eikenhouten MANGEL, een Yzeren GELDKRIST, een aantal BOEKEN, Latijnsche, Hollandsche, Fransche, enz.; voorts twee fraaie Doornikache TAPYTEN, VLEGER- en TRAPKLEEDEN, KARPETTEN, enz.

De goederen zijn te zien Zaterdag, des morgens van 10 tot des namiddags ten 3 uren.

§ + § - Men is voornemens om, op Woensdag den 6. Julij 1825, des avonds ten 6 ure, aan het huis van Mevrouw de Weduwe P E P P E N H A U S E R, in het Zwijnshof, te Arnhem, ten overstaan van Mr. G. VAN ECK, Notaris, reiderende te Arnhem, publiek bij te veulen te verkoopen:

1. Een KAMP BOUWLAND, groot circa 3 bunders 86 roeden 4 ellen; gelegen in het Schoutambt Eht, kersteld bij de op het zogenoemde Groot Griet, grenzende ten oosten met Malburgach, Wetering en ten westen den Dam van het Griet, ten zuiden de Erve ENGELBERTS en ten noorden de Commanderie van St. Jan of de Domeinen; waaromtrent aauwrijving is te bekomen bij G. VAN E. S. S. E. N., landbouw te Eiden.

Bij publieke inzaat, op den 22. Junij 1825, met de hoogen gebragt op 1870.

2. Een HUIS en ERVE, staande en gelegen binnen Arnhem, op de St. Jansplaats, Wijk B, No. 43, tusschen de Erve van E. VAN O. O. Y. ter eenre en J. G. E. R. R. I. T. ter anderre zijde, bewoond door de Weduwe VAN DER BEEK.

Bij publieke inzaat van de goederen met de hoogen gebragt op 1725. De Condities en Voorwaarden van verkoop liggen ter beschikking ten Kantore van voornoemde Notaris, in de Bakkerstraat, te Arnhem.

§ + § - Uit de HAND te KOOP het Huis KERMESTEIN, gelegen in de gemeente Lienden, in de Neder-Betuwe, Provincie Gelderland, met de daarbij behorende STALING, SCHUREN, TUINMANSWONING, BOSCH, BOOMGAARDEN, MOESTUINEN, BOUW- en WEILAND, enz., te bevragen bij de Welgeb. Vrouwe eigenares, wonende op het Huis Kermestein voornoemd.

§ + § - Uit de hand te koop: Eene KOETS COUPE (Landolet), zoo goed als nieuw, waaraan niets ontbreekt, geschikt tot tweedertel gebruik, en als Gesrijtuig en als Open-Kales. Mader te bevragen bij den Mr. Schilder H. CASPEER, in de Rijnstraat, te Arnhem.

§ + § - Uit eene advertentie, door den Heer S. A. VAN MINDEN onlangs in de Arnhemse Courant geplaatst, zoude mogelijk kunnen opgemaakt worden; dat dezelve thans te Arnhem openbare Afkate in MANUFACTUREN voor mijnne Hekening gedreven werd, of mij in eenige andere voga concerteerde. Dit echter met het geval zijnde, noch out goederen ten verkoop in Commissie gevende, want ik door deze daarvan kennis aan mijne gebedde Begunatigers, die niet even veel recht voortgeleide afkaten, en worden kunnen doen.

Arnhem, den 27. Junij 1825. A. SINKEL.

NEDERLANDSCHE STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

Bepaling van den WEKELYKSCHEN DIENST van de Stoombooten, tusschen de Steden Rotterdam, Nymegen en Keulen Van Rotterdam naar Nymegen: des Maandags en Woensdags, des morgens ten 7 ure. Van Nymegen naar Keulen: des Donderdags, des morgens ten 6 ure. Van Keulen naar Nymegen: des Zaterdag, des morgens ten 6 ure. Van Nymegen naar Rotterdam: des Dingsdags en Zondags, des morgens ten 7 ure.

NB. NB. Wordt, dat de gewone gebruikelijke weg, ter kennis der daarbij belanghebbenden gebragt, dat er op aanstaanden Zondag den 4. Julij 1825, van Nymegen naar Rotterdam zal vertrekken. Zijnde de eerste reis van Nymegen naar Keulen bepaald op Donderdag den 7. Julij eeraankomende.

§ + § - De SNELLOOPER PETER WEEBER zal, op aanstaanden Zaterdag, des namiddags ten half 5 uren, van hier naar de stad Keulen, en terug afstafend, dewelke hij in 24 minuten zal afloopen, en de terugtocht in 56 minuten volbrengen; te beginnen bij het Logement de Drie Koningen, buiten de Vesperpoort.